

19 . 2 . 1949 tarihli ve Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair 5016 sayılı Kanuna ek Milletlerarası Para Fonu Anasözleşmesinde değişiklik yapılmasına dair Anlaşmanın uygun görülmesi ve Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair Kanunun 798 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonlarından 3 er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi : 1/1; Cumhuriyet Senatosu : 1/1080)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 99)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 117

14 . 4 . 1970

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 10 . 4 . 1970 tarihli 67 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 19 . 2 . 1949 tarihli ve Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair 5016 sayılı Kanuna ek Milletlerarası Para Fonu Anasözleşmesinde değişiklik yapılmasına dair Anlaşmanın uygun görülmesi ve Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair Kanunun 798 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyle
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 19 . 11 . 1969 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 6, 8, 10 . 4 . 1970 tarihli 65, 66 ve 67 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 99)

Geçici Komisyon raporu

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/1080
Karar No. : 2

14 . 5 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 10 . 4 . 1970 tarihli 67 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 19 . 2 . 1949 tarihli ve Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair 5016 sayılı Kanuna ek Milletlerarası Para Fonu Anasözleşmesinde değişiklik yapılmasına dair Anlaşmanın uygun görülmesi ve Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair Kanunun 798 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı, Komisyonumuzun 14 Mayıs 1970 tarihli Birleşiminde, ilgili Hükümet temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, özel çekme hakları sisteminin uygulanmasını temin maksadı ile, 19 . 12 . 1947 tarihli ve 5016 sayılı Kanuna ekli Milletlerarası Para Fonu Anlaşmasının giriş maddesiyle I, II, III, IV, V, VI, VII, XVIII, XIX ve XX nci maddelerinin bâzı fıkralarında yapılan değişikliklerin ve özel çekme hakları ile ilgili olarak Anlaşma metnine yeniden eklenen XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI ve XXXII nci maddelerinin ve Anasözleşmeye (B) cetvelinde yapılan değişikliklerle özel çekme haklarının icabı olarak Anasözleşmeye eklenen (F), (G), (H) ve (I) cetvellerinin kabulü hususunda yapılmış olan Anlaşmanın onaylanmasını önermektedir.

Gerekçede de belirtildiği üzere Milletlerarası Para Fonunun kuruluş gayeleri arasında üyelerin geçici ödeme güçlüklerine yardım ve dünya ticaret hacminin genişletilmesi yer almaktadır. 1951 - 1964 yılları arasında dünya ticaret hacmi ortalama yüzde 6 oranında artmıştır. Buna karşılık, dünya rezervlerinin 1951 - 1965 yılları arasında gelişmesi şöyle olmuştur :

	Devre sonu itibarıyla		(Milyar U S Dolâr)	
	rezervler			
	1951	1965	1951 den 1965 e artış	Yıllık yüzde artış
Altın	33,9	41,9	8,0	1,5
IMF rezerv durumu	1,7	5,4	3,7	8,6
Konvertibl paralar	13,7	22,9	9,2	3,7
Amerika	4,2	14,8	10,6	9,4
İngiltere	8,2	6,7	— 1,5	— 1,5
Diğerleri	1,3	1,4	0,1	0,5
Toplam	49,3	70,2	20,9	2,6

Tabloda görüldüğü gibi, 1951 - 1965 yılları arasında, altın sadece 8 milyar dolâr artmış ve bu artış yıllık ortalama yüzde 1,5 dan ibaret kalmıştır. Para fonu rezerv imkânlarındaki yüzde 3,7 yıllık ortalama artış bir yana bırakılırsa, en önemli ek likidite kaynağının A. B. D. dolârlarındaki 10,6 milyarlık yükselme teşkil etmiştir. Amerika Birleşik Devletlerinin uzun yıllar süren ödeme dengesi açıkları, bu likidite artışın bellibaşlı kaynağı olmuştur. Ancak, Batı Avrupa ülkelerinde «İthal edilmiş bir enflasyon» sayılan söz konusu durumun devam edemeyeceğinin tesbiti üzerine yeni bir likidite aracı bulunması için çalışmalara başlanmıştır. Özellikle Milletlerarası Para Fonu ve Onlar grubunun birkaç yılı bulan çalışmaları sonunda aşağıda esasları belirtilen sistem tasarısı meydana getirilmiştir.

Değişiklik tasarısının amacı, milletlerarası likiditeyi artırmak için Özel Çekme hakları adı verilen bir sistemi kabul etmek ve bunu genel sistemin içine yerleştirebilmek için Anasözleşmenin bâzı maddeleri değiştirmektir.

Gerekçede ifade edildiğine nazaran, mevcut tasarıya göre özel çekiş hesabının işleyiş tarzı şu şekilde olacaktır : Umumi Heyetin toplam rey miktarının % 85 ekseriyeti ile alınacak bir kararla tesbit edilecek ilk tahsis miktarı, bu hesaptan istifade etmeyi arzu eden üyelerin kotaları nisbetinde dağıtılacaktır. İhtiyaç halinde, üye fona müracaatla özel çekiş hesabından yapabileceği kullanma miktarını ve kullanabileceği para birimlerini öğrenecektir. Bu hesaptan fiili tahsisin yapılması halinde ise, çekiş yapan üyenin hesabı borçlandırılacak ve çektiği paralar memleketlerinin aynı hesabı çekilen miktar kadar alacaklandırılacaktır. Özel çekiş haklarının kullanılması muhtemel beşer yıllık devreler içerisinde ele alınacak ve bu hesaptan kullanılan miktar toplam tahsisin yüzde 70 inden fazla olmayacaktır. Özel çekiş hesabı mutlak altın garantisini havidir. Genel hesaptan farklı olarak özel çekme hesabı otomatik bir hale getirilerek üyeler için bir garanti ve kolaylık sağlanmış bulunmaktadır.

Memleketimiz için sınırlı da olsa yeni bir dış ödeme imkânını sağlayacak olan değişiklik tasarısının onaylanması Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve kanun tasarısı benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1 nci, 2 nci, 3 ncü ve 4 ncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarının önemine binaen Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Ankara <i>Y. Köker</i>	Sözcü Manisa <i>O. Karaosmanoğlu</i>	Kâtip Konya <i>F. Halıcı</i>	Malatya <i>N. Akçurt</i>
Konya S. Çumralı Toplantıda bulunmadı	Tabii Üye A. Yıldız Toplantıda bulunmadı	Giresun <i>S. Orhon</i>	Konya <i>M. Varışlı</i>

Balıkesir
N. Sarıcalı

MİLLET MECLİSİNİN KABUL
ETTİĞİ METİN

19.2.1949 tarihli ve Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair 5016 sayılı Kanuna ek Milletlerarası Para Fonu Anasözleşmesinde değişiklik yapılmasına dair Anlaşmanın uygun görülmesi ve Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair Kanunun 798 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 19.12.1947 tarih ve 5016 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Milletlerarası Para Fonu Anasözleşmesinin, Türkçe ve İngilizce metinlerinin, giriş maddesi ile I, II, III, IV, V, VI, VII, XVIII, XIX, XX nci maddelerinin bazı fıkralarında yapılan değişikliklerin ve Özel Çekme Hakları ile ilgili olarak Anasözleşmeye yeniden eklenen XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII nci maddelerinin ve Anasözleşmeye ekli (B) cetvelinde yapılan değişikliklerle Özel Çekme Haklarının icabı olarak Anasözleşmeye yeniden eklenen (F), (G), (H) ve (I) cetvellerinin kabulü hususunda yapılmış olan Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — 798 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına yapılması gereken ödemeler, gelecek yıllar bütçelerine konulacak tahsisatlardan mahsubedilmek üzere, avans olarak icra olunabilir. Ancak bu avansların (Milletlerarası Para Fonuna 151 000 000 ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına 128 600 000 olmak üzere) yekûnu 1 Temmuz 1944 tarihinde meri siklet ve sâfiyetteki 279 600 000 Amerika Birleşik Devletleri doları karşılığını geçemez.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL
ETTİĞİ METİN

19.2.1949 tarihli ve Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair 5016 sayılı Kanuna ek Milletlerarası Para Fonu Anasözleşmesinde değişiklik yapılmasına dair Anlaşmanın uygun görülmesi ve Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete yetki verilmesine dair Kanunun 798 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.